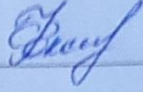

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 Оксана ФРОТЕР

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МАКРОЕКОНОМІКА»

Освітній рівень: перший

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика та інформація»

Спеціальність: С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»

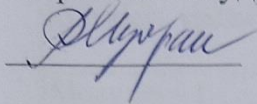
Освітня програма: ОПП «Економіка»

Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2025р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Макроекономіка» для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини ОПП «Економіка». Умань: Уманський НУ, 2025. 30 с.

Розробник: Мудрак Р.П., д.е.н., професор, професор кафедри економіки

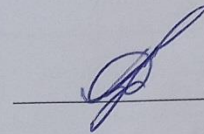

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Завідувач кафедри економіки

«28» серпня 2025р.

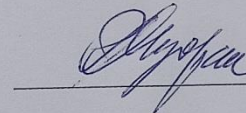

Алла ОСІПОВА

Схвалено методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 року

Голова методичної комісії факультету економіки і підприємництва

Руслан МУДРАК

«29» серпня 2025 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика та інформація	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: С1 Економіка та міжнародні економічні відносини	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр:	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,9 год. на тиждень; самостійної роботи студента – 5,9 год. на тиждень.	Освітній рівень: перший Освітньо-професійна програма: «Економіка»	Лекції, год.:	
		20 год.	8 год.
		Практичні, год.:	
		30 год.	4 год.
		Самостійна робота,:	
		100 год.	138 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Макроекономіка» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті, схваленого Вченою радою УНУ (протокол № 1 від 08.10.2020, із змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол № 8).

Навчальна дисципліна «Макроекономіка» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Економіка» за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини.

Мета курсу: сформувати у студентів глибокі теоретичні знання з макроекономіки про сукупні результати економічної діяльності країни, ринкове саморегулювання, необхідність та інструменти державного регулювання економіки шляхом вивчення ключових положень базових макроекономічних теорій, ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики щодо регулювання економіки; набуття вмінь аналізувати результати функціонування національної економіки та оцінювати ефективність економічної політики держави тощо.

Завдання курсу:

- показати місце макроекономічної науки в системі економічних наук;
- дослідити ключові положення методології макроекономічного рахівництва та оцінки результативності функціонування національної макросистеми;
- розкрити зміст, призначення, переваги та недоліки базових моделей макроекономічної рівноваги;
- з'ясувати сутність, причини та наслідки циклічності суспільного виробництва;
- ознайомити здобувачів з основними моделями економічного зростання;
- розкрити об'єктивну необхідність та пояснити механізм державного регулювання економіки за допомогою засобів фінансової, грошово-кредитної та зовнішньоекономічної політики.

Предметом дисципліни «Макроекономіка» є причинно-наслідковий механізм функціонування економіки, як єдиного цілого, у сукупності зв'язків між окремими макроекономічними процесами та явищами.

Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти:

- постреквізити: «Державне регулювання економіки», «Економічна політика держави».

Вивчення навчальної дисципліни «Макроекономіка» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до ОПП «Економіка» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за С1 Економіка та міжнародні економічні відносини галузі знань С Соціальні науки, журналістика та інформація (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Спеціальні компетентності (СК)			
СК1	Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях	ПРН3	Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки
		ПРН4	Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем
		ПРН7	Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки
		ПРН9	Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави
СК4	Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати	ПРН3	Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки
		ПРН7	Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки
		ПРН9	Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави
СК5	Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави	ПРН3	Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки
		ПРН4	Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем

		ПРН7	Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки
		ПРН9	Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави
СК11	Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію	ПРН5	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Макроекономіка», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Володіння концептуальними знаннями про суть, закономірності, принципи функціонування, фактори та умови розвитку національної економіки, як єдиного цілого	Лекції, практичні заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота, виконання індивідуального науково-дослідного завдання, Moodle	Розкриття змісту пунктів плану практичного заняття. Відповіді на тематичні запитання та завдання. Модульний контроль (тести). Презентація реферату. Захист індивідуального-науково-дослідного завдання. Підсумковий контроль.
1.2	Знання ключових положень методології макроекономічного рахівництва та оцінки результативності функціонування національної макросистеми		
1.3	Знання суті, призначення, переваг та недоліків базових моделей макроекономічної рівноваги		
1.4	Критичне осмислення основних теорій функціонування макроекономіки, як явища; критичне осмислення основних принципів, методів і понять макроекономіки, як науки		
2	Уміння:		

2.1	Збирання та інтерпретація інформації (даних) про причини й наслідки макроекономічних явищ і процесів	Лекції, практичні заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота, виконання індивідуального науково-дослідного завдання, Moodle	Розкриття змісту пунктів плану практичного заняття. Відповіді на тематичні запитання та завдання. Розв’язок задач. Модульний контроль (тести). Презентація реферату. Захист індивідуального-науково-дослідного завдання. Підсумковий контроль.
2.2	Застосовування основних моделей економічного зростання для теоретико-методичного обґрунтування факторів та умов економічного зростання національної економіки		
3	Комунікація:		
3.1	Здатність вичерпно пояснювати фахівцям і нефахівцям об’єктивну необхідність та механізм державного регулювання економіки за допомогою засобів фінансової, монетарної та зовнішньоекономічної політики	Лекції, практичні заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота, виконання індивідуального науково-дослідного завдання, Moodle	Розкриття змісту пунктів плану практичного заняття. Відповіді на тематичні запитання та завдання. Розв’язок задач. Модульний контроль (тести). Презентація реферату. Захист індивідуального-науково-дослідного завдання. Підсумковий контроль.
3.2	Здатність доносити до широкої громадськості інформацію про причини та наслідки циклічності суспільного виробництва, механізм антициклічної політики держави		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни

Програмний результат навчання		Методи навчання	Методи контролю
ПРН3	Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки	Лекції, практичні заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота, виконання індивідуального науково-дослідного завдання, Moodle	Розкриття змісту пунктів плану практичного заняття. Відповіді на тематичні запитання та завдання. Модульний контроль (тести). Презентація реферату. Захист індивідуального-науково-дослідного завдання. Підсумковий контроль.
ПРН4	Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем	Лекції, практичні заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота, виконання індивідуального науково-дослідного завдання, Moodle	Розкриття змісту пунктів плану практичного заняття. Відповіді на тематичні запитання та завдання. Розв'язок задач. Модульний контроль (тести). Презентація реферату. Захист індивідуального-науково-дослідного завдання. Під-

			сумковий контроль.
ПРН5	Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	Лекції, практичні заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота, виконання індивідуального науково-дослідного завдання, Moodle	Розкриття змісту пунктів плану практичного заняття. Відповіді на тематичні запитання та завдання. Розв'язок задач. Модульний контроль (тести). Презентація реферату. Захист індивідуального-науково-дослідного завдання. Підсумковий контроль.
ПРН7	Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки	Лекції, практичні заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота, виконання індивідуального науково-дослідного завдання, Moodle	Розкриття змісту пунктів плану практичного заняття. Відповіді на тематичні запитання та завдання. Модульний контроль (тести). Презентація реферату. Захист індивідуального-науково-дослідного завдання. Підсумковий контроль.
ПРН9	Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави	Лекції, практичні заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота, виконання індивідуального науково-дослідного завдання, Moodle	Розкриття змісту пунктів плану практичного заняття. Відповіді на тематичні запитання та завдання. Розв'язок задач. Модульний контроль (тести). Презентація реферату. Захист індивідуального-науково-дослідного завдання. Підсумковий контроль.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МАКРОЕКОНОМІЧНА СТАТИКА

Тема №1. Макроекономіка як наука.

Суперечності між суспільними потребами та економічними ресурсами – головна проблема макроекономіки. Ефективність економіки та головне завдання макроекономіки. Економічна система: види економічних систем. Позитивна та нормативна макроекономіка.

Тема №2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків.

Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. Основні методологічні принципи системи національних рахунків. Основні показники макроекономічних вимірювань. Методи обчислення валового внутрішнього продукту: виробничий, розподільчий, кінцевого використання. Номінальний та реальний ВВП. Темпи зростання та приросту ВВП. Індекси цін та дефлятор ВВП. Інфлювання та дефлювання ВВП.

Виробництво і розподіл національного доходу. Фактори виробництва національного доходу. Виробнича функція. Продуктивність праці. Функціональний розподіл національного доходу. Виробнича функція Коба-Дугласа. Родинний розподіл національного доходу. Крива Лоренца. Економічна нерівність і політика соціального захисту населення.

Тема №3. Макроаналіз сукупного попиту та сукупної пропозиції. Модель AD-AS.

Сукупний попит. Сутність сукупного попиту та його відмінність від індивідуального попиту. Крива сукупного попиту. Цінові фактори сукупного попиту: ефект відсоткової ставки, ефект багатства, ефект імпортих закупок. Нецінові фактори сукупного попиту та їх вплив на криву сукупного попиту. Сукупна пропозиція. Вплив товарних цін на сукупну пропозицію. Кейнсіанський, проміжний та класичний відрізки кривої сукупної пропозиції. Нецінові фактори сукупної пропозиції. Сукупний попит – сукупна пропозиція як модель економічної рівноваги. Рівноважні ціни та рівноважний рівень виробництва. Механізм досягнення рівноваги в економіці на окремих відрізках кривої сукупної пропозиції. Застосування моделі AD-AS. Ефект храповика.

Topic 3. Macro analysis of aggregate demand and aggregate supply. The AD-AS model.

Aggregate demand. The essence of aggregate demand and its difference from individual demand. The aggregate demand curve. Price factors of aggregate demand: interest rate effect, wealth effect, import effect. Non-price factors of aggregate demand and their impact on the aggregate demand curve. Aggregate supply. The impact of commodity prices on aggregate supply. Keynesian, intermediate and classical segments of the aggregate supply curve. Non-price factors of aggregate supply. Aggregate demand - aggregate supply as a model of economic equilibrium. Equilibrium prices and equilibrium level of production. The mechanism of achieving equilibrium in the economy on separate segments of the aggregate supply curve. Application of the AD-AS model. The ratchet effect.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МАКРОЕКОНОМІЧНА ДИНАМІКА

Тема №4. Макроекономічна нестабільність.

Циклічність як форма економічного розвитку. Сутність та структура економічного циклу. Генезис розвитку економічного циклу. Види економічних циклів. Причини циклічних коливань (теорії економічних циклів). Зайнятість і безробіття. Повна зайнятість та потенційний рівень виробництва. Неповна зайнятість та рівень безробіття. Види безробіття. Закон Оукена та втрати економіки від циклічного безробіття. Інфляція, темп інфляції. Види інфляції залежновід темпу інфляції. Інфляція попиту та інфляція витрат. Концепції першопричин інфляції.

Тема №5. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги.

Споживання та заощадження як функції доходу. Безподатковий дохід як основний фактор споживання та заощадження. Графіки споживання та заощадження. Середня схильність до споживання та заощадження. Недоходні фактори споживання та заощадження. Інвестиції як фактор інвестування. Очікувана норма чистого прибутку та відсоткова ставка як основні фактори інвестиційного попиту. Номінальна та реальна відсоткова ставка. Крива сукупного попиту на інвестиції. Витратні моделі економічної рівноваги. Метод «витрати-випуск». Графічна модель «витрати-випуск». Метод «вилучення-ін'єкції» та його графічне відображення. Заплановані та фактичні інвестиції. Мультиплікативний вплив сукупних витрат на ВВП. Сутність простого мультиплікатора витрат. Рівноважний ВВП в умовах неповної та повної зайнятості. Рецесійний розрив як наслідок дефіциту сукупних витрат. Інфляційний розрив як наслідок надмірних сукупних витрат. Графічні моделі рецесійного та інфляційного розриву.

Тема №6. Економічне зростання.

Економічне зростання і економічний розвиток. Матеріальні фактори економічного зростання. Виробнича функція економічного зростання. Модель економічного зростання Харрода-Домара. Модель економічного зростання Солоу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. МАКРОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА

Тема №7. Механізм фіскальної політики.

Дискреційна фіскальна політика. Державні закупки і податки як інструменти фіскальної політики, спрямовані на попит. Автономний вплив державних закупок і податків на рівень виробництва. Мультиплікатор податків. Мультиплікатор витрат. Автоматична фіскальна політика. Податки як вмонтований стабілізатор економіки. Фіскальна політика та бюджетний дефіцит. Стимулююча фіскальна політика як фактор бюджетного дефіциту. Способи збалансування державного бюджету: на щорічній основі, на циклічній основі, принцип функціональних фінансів. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.

Тема №8. Грошовий ринок та монетарна політика.

Грошовий ринок. Грошова пропозиція та грошові агрегати. Попит на гроші: попит на гроші для угод і попит на гроші як активи. Ціна грошей. Механізм досягнення рівноваги на грошовому ринку. Модель IS-LM. Банківська система та грошова пропозиція. Функції комерційних банків, їх зобов'язання та резерви. Норма обов'язкових резервів. Депозитний мультиплікатор і грошова пропозиція. Грошово-кредитне регулювання економіки. Основні інструменти регулювання грошової пропозиції: операції на відкритому ринку, дисконтна політика, нормування обов'язкових резервів комерційних банків.

Тема №9. Міжнародна торгівля та зовнішньоекономічна політика держави.

Суть та чинники міжнародного поділу праці. Зовнішня торгівля, її чинники та показники. Теорія абсолютної переваги. Теорія порівняльної переваги. Зовнішня торгівля в умовах зростання витрат заміщення. Теорії Гекшера-Оліна та М. Портера. Парадокс Леонтьєва. Теорема Столпера-Семюелсона. Теорема Рибчинського. Інструменти зовнішньоторговельної політики.

Тема №10. Відкрита економіка.

Платіжний баланс. Поняття валютного курсу та способи його визначення. Міжнародні системи валютних курсів: фіксовані валютні курси (золотий стандарт); регульовано-фіксовані валютні курси (Бреттон-Вудська система); кероване плавання валютних курсів (Ямайська валютна система).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Змістовий модуль 1. Макроекономічна статика								
Т №1 Макроекономіка як наука	16	2	2	12	16	2	-	14
Т №2 Макроекономічні показники в системі національних рахунків	16	2	2	12	16	2	-	14
Т №3 Макроаналіз сукупного попиту та сукупної пропозиції. Модель AD-AS [Macro analysis of aggregate demand and aggregate supply. Model AD-AS]*	16	2	2	12	16	-	2	14
Усього годин	48	6	6	36	48	4	2	42
Змістовий модуль 2. Макроекономічна динаміка								
Т №4 Макроекономічна нестабільність	14	2	4	8	14	2	-	12
Т №5 Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги	14	2	4	8	14	-	-	14
Т №6 Економічне зростання	16	2	2	12	16	-	-	16
Усього годин	44	6	10	28	44	2	-	42
Змістовий модуль 3. Макроекономічна політика								
Т №7 Механізм фіскальної політики	14	2	4	8	14	2	-	12
Т №8 Грошовий ринок та монетарна політика**	14	2	4	8	14	-	2	12
Т №9 Міжнародна торгівля та зовнішньоекономічна політика держави	14	2	4	8	14	-	-	14
Т №10 Відкрита економіка	16	2	2	12	16	-	-	16
Усього годин	58	8	14	36	58	4	-	54
Разом	150	20	30	100	135	8	4	138

*лекційне та практичне заняття проводяться на англійській мові; **залучені стейкхолдери для спільного проведення аудиторних занять

5. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
№1. Макроекономіка як наука	2	-
№2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	2	-
№3. Макроаналіз сукупного попиту та сукупної пропозиції. Модель AD-AS [Macro analysis of aggregate demand and aggregate supply. Model AD-AS]*	2	2
№4. Макроекономічна нестабільність	4	-
№5. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги	4	-
№6. Економічне зростання	2	-
№7. Механізм фіскальної політики	2	-
№8. Грошовий ринок та монетарна політика**	4	2
№9. Міжнародна торгівля та зовнішньоекономічна політика держави	4	-
№10. Відкрита економіка	2	-

*лекційне та практичне заняття проводяться на англійській мов; **залучені стейкхолдери для спільного проведення аудиторних занять

6. Самостійна робота

6.1. Завдання для самостійної роботи

НАЗВА ТЕМИ	Підготовка до навчальних занять (номер джерела та сторінки*)	Зміст завдання	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
№1. Макроекономіка як наука	1 – стр. 15-38; 2 – стр. 9-43; 3 – стр. 10-27; 4 – стр. 5-19; 5 – стр. 23-33.	1. Предмет, функції та місце макроекономіки в системі економічних наук. 2. Методологія та методи макроекономічних досліджень. 3. Макроекономічне моделювання.	12	14
№2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	1 – стр. 39-94; 2 – стр. 49-69; 3 – стр. 98-103 + стр. 29-53; 4 – стр. 23-43; 5 – стр. 36-59.	1. Теоретичні засади та принципи побудови СНР. Класифікація видів економічної діяльності. 2. Порівняльний аналіз балансів народного господарства (БНГ) та системи національних рахунків (СНР). 3. Стан та проблеми запровадження СНР-2008 в Україні. 4. Суспільний добробут та проблеми його кількісного визначення. 5. Нові макроекономічні показники: індекс людського розвитку (ІЛР), індекс економічної свободи (ІЕС), рівень глобалізації (РГ) та ін. Задачі: № 1-7.	12	14
№3. Макроаналіз сукупного попиту та сукупної пропозиції. Модель AD-AS	1 – стр. 95-126; 2 – стр. 253-279; 3 – стр. 103-122; 4 – стр. 54-78.	1. Сукупний попит: зміст, структура, фактори, що на нього впливають. Крива AD. 2. Сукупна пропозиція: зміст, фактори, що її визначають. Проблеми макроекономічного аналізу сукупної пропозиції. 3. Теорії кривої короткострокової сукупної пропозиції. 4. Застосування моделі AD-AS. 5. Дискусія з приводу макроекономічної рівноваги.	12	14

№4. Макроекономічна нестабільність	1 – стр. 305-421; 2 – стр. 296-359; 3 – стр. 56-74; 4 – стр. 149-159 + стр. 243-289.	1. Теорії економічних циклів: теорія зовнішніх факторів. 2. Теорії економічних циклів: чисто монетарна теорія. 3. Теорії економічних циклів: теорія перенакопичення. 4. Теорії економічних циклів: теорія недоспоживання. 5. Теорії економічних циклів: марксистська теорія циклу. 6. Теорії економічних циклів: неокласична та неокейнсіанська теорії. 7. Теорії економічних циклів: психологічна теорія циклу. 8. Нециклічні коливання економіки. Системні кризи. 9. Причини та наслідки сучасної глобальної економічної кризи. 10. Механізм поширення циклічних коливань. Моделі економічних циклів. 11. Адаптація економічної системи до циклічних коливань. Державне анти циклічне регулювання. 12. Соціально-економічні наслідки інфляції. 13. Безробіття, як вияв макроекономічної нестабільності. 14. Крива Філіпса: суть, суперечності та критика. Задачі: № 8-12.	8	12
№5. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги	1 – стр. 127-192; 2 – стр. 98-135 + стр. 221-248; 3 – стр. 77-96 + стр. 123-147; 4 – стр. 135-140; 5 – стр. 307-314.	1. Теорія споживання Дж. М. Кейнса. 2. Модель споживання Ірвінга Фішера. 3. Модель споживання Франко Модильяні. 4. Теорія поведінки споживача Мілтона Фрідмена. 5. Кейнсіанська та неокласична функції автономних інвестицій. Задачі: № 25-30	8	14
№6. Економічне зростання	1 – стр. 422-452; 2 – стр. 141-177; 3 – стр. 264-283; 4 – стр. 336-345; 5 – стр. 174-204.	1. Погляди на економічне зростання в історичній ретроспективі. 2. Фактори економічного зростання. 3. Економічний розвиток і його рівень. 4. Кейнсіанські моделі економічного зростання: суть, переваги та недоліки. 5. Неокласичні моделі економічного зростання: суть, переваги та недоліки.	12	16

		Задачі: № 31.		
№7. Механізм фіскальної політики	1 – стр. 547-593; 2 – стр. 402-429; 3 – стр. 170-192; 4 – стр. 170-197; 5 – стр. 411-433.	1. Недискреційна фіскальна політика. Ефект витіснення. 2. Проблеми поєднання фіскальних і монетарних інструментів. 3. Вплив дефіциту бюджету і державного боргу на національну економіку. 4. Бюджетне обмеження. Концепції балансування державного бюджету. 5. Існуючі проблеми формування та використання держбюджету України. Задачі: № 14-17, 20, 23-24.	8	12
№8. Грошовий ринок та монетарна політика	1 – стр. 219-257 + стр. 495-546; 2 – стр. 182-202 + стр. 366-396; 3 – стр. 194-217; 4 – стр. 208-232; 5 – стр. 243-305.	1. Процентна ставка: суть і види. 2. Попит на гроші. 3. Пропозиція грошей. Рівновага на грошовому ринку. 4. Модель IS-LM. 5. Створення банками грошей. 6. Головні функції центрального банку та знаряддя монетарної політики. 7. Передавальний механізм та ефективність монетарної політики. Задачі: № 18-19, 22, 32.	8	12
№9. Міжнародна торгівля та зовнішньоекономічна політика держави	2 – стр. 435-470; 3 – стр. 219-225 + стр. 235-242; 4 – стр. 301-311.	1. Зовнішня торгівля в умовах зростання витрат заміщення. 2. Теорії Гекшера-Оліна та М. Портера. 3. Зовнішня торгівля і розподіл доходів. Теореми Столпера-Самюелсона і Рибчинського. 4. Інструменти зовнішньоторговельної політики. 5. Україна в СОТ: можливості та загрози. Задачі: № 13, 21.	8	14

№10. Відкрита економіка	1 – стр. 594-623; 2 – стр. 203-215 + стр. 476-512; 3 – стр. 225-235; 4 – стр. 301-325; 5 – стр. 519-577.	1. Взаємозв'язок між чистим експортом та чистими інвестиціями. 2. Модель Мандела-Флемінга. 3. Макроекономічна політика за плаваючого валютного курсу. 4. Макроекономічна політика за фіксованого валютного курсу. 5. Вплив міжнародної мобільності капіталу на результативність макроекономічної політики. 6. Платіжний баланс. 7. Валюта і валютні курси: суть та способи визначення. 8. Міжнародні системи валютних курсів: суть, недоліки та переваги.	12	16
--------------------------------	--	--	----	----

* Джерело та його номер:

1. Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Баластрик Л. О. Макроекономіка: Підручник / за редакцією В. Д. Базилевича. 3-тє вид., випр. К.: Знання, 2006. 623с.
2. Панчишин Степан. Макроекономіка. Навчальний посібник. К.: Либідь, 2001. 616с.
3. Савченко А. Г., Пухтаєвич Г. О., Тітьонко О. М. Макроекономіка: Підручник. К.: Либідь, 1999. 288с.
4. Базилевич В. Д., Баластрик Л. О. Макроекономіка. Навчальний посібник. К.: Атіка, 2002. 368с.
5. Бурда Майкл, Виплош Чарлз. Макроекономіка: Європейський контекст / Пер. з англ. К. Основи, 1998. 682с.

6.2. Тематика рефератів з дисципліни «Макроекономіка»

Тема	Зміст завдання
№1. Макроекономіка як наука	1. Предмет, функції та місце макроекономіки в системі економічних наук. 2. Методологія та методи макроекономічних досліджень. 3. Макроекономічне моделювання.
№2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	1. Теоретичні засади та принципи побудови СНР. Класифікація видів економічної діяльності. 2. Порівняльний аналіз балансів народного господарства (БНГ) та системи національних рахунків (СНР). 3. Стан та проблеми запровадження СНР-2008 в Україні. 4. Суспільний добробут та проблеми його кількісного визначення. 5. Нові макроекономічні показники: індекс людського розвитку (ІЛР), індекс економічної свободи (ІЕС), рівень глобалізації (РГ) та ін.
№3. Макроаналіз сукупного попиту та сукупної пропозиції. Модель AD-AS	1. Сукупний попит: зміст, структура, фактори, що на нього впливають. Крива AD. 2. Сукупна пропозиція: зміст, фактори, що її визначають. Проблеми макроекономічного аналізу сукупної пропозиції. 3. Теорії кривої короткострокової сукупної пропозиції. 4. Застосування моделі AD-AS. 5. Дискусія з приводу макроекономічної рівноваги.
№4. Макроекономічна нестабільність	1. Теорії економічних циклів: теорія зовнішніх факторів. 2. Теорії економічних циклів: чисто монетарна теорія. 3. Теорії економічних циклів: теорія перенакопичення. 4. Теорії економічних циклів: теорія недоспоживання. 5. Теорії економічних циклів: марксистська теорія циклу. 6. Теорії економічних циклів: неокласична та неокейнсіанська теорії. 7. Теорії економічних циклів: психологічна теорія циклу. 8. Нециклічні коливання економіки. Системні кризи. 9. Причини та наслідки сучасної глобальної економічної кризи. 10. Механізм поширення циклічних коливань. Моделі економічних циклів. 11. Адаптація економічної системи до циклічних коливань. Державне антициклічне регулювання. 12. Соціально-економічні наслідки інфляції. 13. Безробіття, як вияв макроекономічної нестабільності. 14. Крива Філіпса: суть, суперечності та критика.
№5. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги	1. Теорія споживання Дж. М. Кейнса. 2. Модель споживання Ірвінга Фішера. 3. Модель споживання Франко Модильяні. 4. Теорія поведінки споживача Мілтона Фрідмена. 5. Кейнсіанська та неокласична функції автономних інвестицій.

№6. Економічне зростання	1. Погляди на економічне зростання в історичній ретроспективі. 2. Фактори економічного зростання. 3. Економічний розвиток і його рівень. 4. Кейнсіанські моделі економічного зростання: суть, переваги та недоліки. 5. Неокласичні моделі економічного зростання: суть, переваги та недоліки.
№7. Механізм фіскальної політики	1. Недискреційна фіскальна політика. Ефект витіснення. 2. Проблеми поєднання фіскальних і монетарних інструментів. 3. Вплив дефіциту бюджету і державного боргу на національну економіку. 4. Бюджетне обмеження. Концепції балансування державного бюджету. 5. Існуючі проблеми формування та використання держбюджету України.
№8. Грошовий ринок та монетарна політика	1. Процентна ставка: суть і види. 2. Попит на гроші. 3. Пропозиція грошей. Рівновага на грошовому ринку. 4. Модель IS-LM. 4. Створення банками грошей. 5. Головні функції центрального банку та знаряддя монетарної політики. 6. Передавальний механізм та ефективність монетарної політики.
№9. Міжнародна торгівля та зовнішньоекономічна політика держави	1. Зовнішня торгівля в умовах зростання витрат заміщення. 2. Теорії Гекшера-Оліна та М. Портера. 3. Зовнішня торгівля і розподіл доходів. Теореми Столпера-Самюелсона і Рибчинського. 4. Інструменти зовнішньоторговельної політики. 5. Україна в СОТ: можливості та загрози.
№10. Відкрита економіка	1. Взаємозв'язок між чистим експортом та чистими інвестиціями. 2. Модель Мандела-Флемінга. 3. Макроекономічна політика за плаваючого валютного курсу. 4. Макроекономічна політика за фіксованого валютного курсу. 5. Вплив міжнародної мобільності капіталу на результативність макроекономічної політики. 6. Платіжний баланс. 7. Валюта і валютні курси: суть та способи визначення. 8. Міжнародні системи валютних курсів: суть, недоліки та переваги.

6.3. Розв'язок задач¹

7. Методи навчання

У рамках вивчення дисципліни передбачаються такі види занять:

- лекції;
- практичні заняття;
- самостійна робота.

Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп'ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками. Навчання із застосуванням дистанційних технологій здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті». Для забезпечення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в УНУ використовується система управління навчанням Moodle. В разі запровадження карантинних обмежень або інших заходів, спрямованих на забезпечення безпеки здобувачів вищої освіти, проводяться відеоконференції в форматі лекцій або практичних занять. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

8. Методи контролю

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) студент може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) студент може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

ДО ІСПИТУ ДОПУСКАЄТЬСЯ СТУДЕНТ, ЯКИЙ НАБРАВ НЕ МЕНШЕ 35 БАЛІВ!

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином (див. таблицю «Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання з навчальної дисципліни «Макроекономіка»):

- відповідь на питання практичного заняття оцінюється за стандартною шкалою, але лише у межах позитивних оцінок:

денна форма: «відмінно» – 3 бали; «добре» – 2 бали; «задовільно» – 1 бал;

заочна форма: «відмінно» – 5 балів; «добре» – 4 бали; «задовільно» – 3 бали.

Альтернативою оцінки за відповідь на питання практичного заняття є оцінка за розв'язання задачі;

- розв'язання задачі:

денна форма: «відмінно» – 3 бали; «добре» – 2 бали; «задовільно» – 1 бал;

заочна форма: «відмінно» – 5 балів; «добре» – 4 бали; «задовільно» – 3 бали.

«Відмінний» розв'язок задачі означає правильну відповідь, правильне оформлення та можливість пояснити хід міркувань у ході розв'язку; розв'язок задачі на оцінку «добре» означає незначні помилки при оформленні задачі, незначне відхилення від правильної відповіді (не $> \pm 10\%$), незначні помилки при поясненні алгоритму розв'язання задачі; розв'язок задачі на оцінку «задовільно» означає знання методики розв'язку задачі та незначне відхилення від правильної відповіді (не $> \pm 10\%$);

¹ Див. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи з дисципліни «Макроекономіка» студентами денної і заочної форми навчання. Умань: УНУ, 2025. 37с.

- підготовка реферату (6-8 стр. друкованого тексту із зазначенням джерел інформації):
денна форма – 1 бал;
заочна форма – 4 бали (тема №1 – 2 бали);
- бали за додаткову самостійну роботу (участь у студентських наукових конференціях, круглих столах тощо):
денна форма – 1 бал;
заочна форма – 4 бали;
- три тестових контролі (по 75 тестових завдань) по кожному з яких можна набрати бали відповідно до кількості (%) правильних відповідей: $\geq 90\%$ правильних відповідей – 10 балів; 75-89% – 8 балів; 60-74% – 6 балів; 50-59% – 4 бали; $\leq 49\%$ правильних відповідей – 0 балів.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Денна форма

Кількість балів за змістовий модуль	Поточне оцінювання та самостійна робота (70)																Підсумковий тест (іспит 30)	СУМА 100						
	ЗМ 1(20)						ЗМ 2 (24)						ЗМ 3 (26)											
Теми	10						Модульний контроль (10 балів)	14						Модульний контроль (10балів)	16						Модульний контроль (10 балів)			
	Т №1		Т №2		Т №3			Т №4		Т №5		Т №6			Т №7				Т №8			Т №9		Т №10
Кількість балів за теми та модульний контроль	3		3		4			4		4		4			4				4			4		4
Кількість балів за видами робіт	п	срс	п	срс	п	срс		п	срс	п	срс	п	срс		п	срс	п	срс	п	срс		п	срс	
активність на практичних заняттях	3	-	3	-	3	-		3	-	3	-	3	-		3	-	3	-	3	-		3	-	
виконання самостійної роботи студентів	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1				

Заочна форма

Кількість балів зазмі-стовий модуль	Поточне оцінювання та самостійна робота (70)																		Підсумковий тест (іспит 30)	СУМА 100				
	ЗМ 1(25)						ЗМ 2 (18)						ЗМ 3 (27)											
Теми	15						Модульний контроль (10 балів)	8						Модульний контроль (10 балів)	17						Модульний контроль (10балів)			
	Т №1		Т №2		Т №3			Т №4		Т №5		Т №6			Т №7		Т №8					Т №9		Т №10
Кількість балів за теми та модульний контроль	2		4		9			4		4		-			4		5					4		4
Кількість балів за видами робіт	п	срс	п	срс	п	срс		п	срс	п	срс	п	срс		п	срс	п	срс	п	срс		п	срс	
активність на практичних заняттях	-		-		5		-		-		-		-		5		-		-					
виконання самостійної роботи студентів		2		4		4		4		4		-		4		-		4		4				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всівиди навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсової роботи
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для підготовки до практичних занять з дисципліни «Макроекономіка» для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання. Умань: УНУ, 2025. 36с.

2. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи з дисципліни «Макроекономіка» здобувачами вищої освіти денної і заочної форми навчання. Умань: УНУ, 2025. 37с.

3. Електронний курс в Moodle. <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=86>

11. Рекомендована література

Базова

1. Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Баластрик Л. О. Макроекономіка: Підручник / За ред. В. Д. Базилевича. 4-те вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. 743с. (Класичний університетський підручник).

2. Башнянин Г. І., Томашик Л. С., Серeda А. Р. Макроекономічна теорія: Навч. посібник / За ред. Г. І. Башнянина. Л.: «Новий Світ - 2000», 2005. 552с.

3. Кемпбелл Р. Макконелл, Стенлі Л. Брю. Аналітична економія: принципи, проблеми і політика. Частина 1 Макроекономіка. Тринадцяте видання: Пер. з англ. Львів: Просвіта, 1997. 672 с.

4. Стельмах В. С. Макро- і мікроекономічні складові розвитку: Монографія / В. С. Стельмах, А. О. Єпіфанов, І. В. Сало, І. І. Дяконова, М. А. Єпіфанова. Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. 505с.

5. Панчишин С. М. Макроекономіка: навчальний посібник. / Видання 4-те, виправлене і доповнене. Львів: Видавництво «Апріорі». 2022. 524 с.

6. Савченко А. Г., Пухтаєвич Г. О., Тітьонко О. М. Макроекономіка: Підручник. К.: Либідь, 1999. 348 с.

7. Фельдерер Б, Хомбург Ш. Макроекономіка і нова макроекономіка: Підручник / Пер. з нім. О. Буровнікової, А. Степаненка, К. Валєєва. К.: «Либідь», «Нічлава», 1998. 464с.

8. Мудрак Р. П., Бурляй А. П., Костюк В. С. та ін. Економічна теорія: Навчальний посібник. Умань: «Візаві», 2018. 720 с.

9. Козакова О. М. Макроекономіка : підручник / О. М. Козакова, Е. М. Забарна / Одес. нац. політехн. ун-т. Херсон : Олді-плюс, 2018. 428 с.

10. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 672с.
11. Адам Сміт. Багатство народів. Дослідження про природу та причини добробуту націй. К.: Наш формат, 2018. 722с.
12. Кеннет Рогофф, Кармен Рейнгарт. Циклічна історія фінансових криз. К.: Наш формат, 2019. 544с.
13. Джеймс Рікардз. Валютні війни. Витоки наступної світової кризи. К.: Наш формат, 2018. 348с.
14. Панчишин С. М. Макроекономіка: Методичні поради та плани практичних занять для студентів економічного факультету освітньої програми «Міжнародна економіка» / Вид. 10-е, перероб. та доп. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. С. 118.
15. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. [С. М. Панчишин, П. І. Островерх, І. В. Грабинська та ін.]; за ред. С. Панчишина і П. Островерха. 3-тє вид., виправл. та доп. Кн.1: Вступ до макроекономіки. Макроекономіка. Львів: Апріорі, 2020. 648 с.
16. Макаренко М. Макроекономіка. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2021. 216 с.
17. Панчишин С. Макроекономіка. Навчальний посібник. Львів: Апріорі, 2022. 524с.

Допоміжна

18. Гальчинський А. С. Сучасна валютна система. - К.: І-ВРА, 1993.
19. Мікроекономіка і макроекономіка. Підручник у двох частинах. За заг. ред. С. Будаговської. К.: Основи, 1998.
20. Павловський М. Макроекономіка перехідного періоду: Український контекст. К.: Техніка, 1999.
21. Радіонова І. Ф. Макроекономіка та економічна політика: Підручник. К.: Таксон, 1996.
22. Фондовий ринок України. Навч. Посібн. / Керівник авт. кол. В. В. Оскольський. К.: УФБСкарбниця, 1994.
23. Чухно А. А. Розвиток теорії грошей та практики регулювання грошового обігу: Спец.Курс / Мін-во освіти України. КУ ім. Тараса Шевченка. К., 1994.
24. Капіталізація економіки України / За ред. Гейця В.М., Гриценка А.А. К.: Ін-т екон. та прогнозув., 2007. 220 с.
25. Гриценко А.А., Кричевська Т.О., Петрик О.І. Інститут таргетування інфляції: зарубіжний досвід і перспективи запровадження в Україні. К.: Ін-т екон. та прогнозув., 2008. 272 с.
26. Білорус О.Г. Еволюція світ-системи глобалізму: монографія / О.Г. Білорус. К.: Університет «Україна», 2016. 436 с.
27. Геєць В.М. Подолання квазіринковості - шлях до інвестиційно-орієнтованої моделі економічного зростання. Економіка України. 2015, № 6 (643). С. 4–17.
28. Геєць В.М. До питання застосування «плану Маршалла» для України. Економіка України. 2015, № 4 (641). С. 4–11.
29. Лебеда Т.Б. Макроекономічне моделювання перерозподілу ВВП через бюджет / ДУ «Інститут екон. та прогнозув. НАН України». К., 2014. 296 с.
30. Скрипниченко М.І. Система макромоделей у програмно-аналітичному інструментарії «Макропрогноз економіки України». Економіст. 2014, № 4. С. 85–96.

31. Швець С.М. Короткострокове прогнозування валової доданої вартості / ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2013. 136 с.
32. Гесць В.М. Яке майбутнє у соціальної держави? Економіка України. 2013, № 7. С. 4-20.
33. Фактори макроекономічної нестабільності в системі моделей економічного розвитку : кол. моногр. / за ред. д-ра екон. наук Скрипниченко М.І., НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». К., 2012. 720 с.
34. Гесць В.М. Про єдність і суперечності у розвитку суспільства, держави та економіки. Економіка України. 2012, № 10. С.4-23.
35. Гесць В.М. Інститути соціалізації в Україні та країнах ЄС: тенденції розвитку та ключові відмінності. Український соціум. 2011, № 2. С. 7–34.
36. Шелудько Н.М. р.8 «Грошово-кредитна політика та реформування банківського сектору»; р.9 «Розвиток ринку капіталів» (пп.9.1-9.9) / Новий курс реформ в Україні. 2010-2015: Національна доповідь / за заг. ред. В.М. Гейця та ін. К. : НВЦ НБУВ, 2010. 232 с. (С. 105-119).
37. Шелудько Н.М., Корнєєв В.В., Брус С.І., Бублик Є.О. «Фінансовий ринок та грошово-кредитна політика в Україні». Економіка України за 1991-2009 роки / за заг. ред. В.М.
38. Гейця та ін.; НАН України ; Ін-т екон. та прогнозув. К. : Держкомстат України, 2010. 112 с. (Р.6, пп.6.1, 6.2), с. 73–82).
39. Даниленко А.І., Шелудько Н.М. Грошово-кредитний ринок України: кризові уроки та короткострокові перспективи. Економіка та прогнозування. 2010, №1. С. 9–19.
40. Корнєєв В.В., Бублик Є.О. Антикризове регулювання кредитних ринків: порівняльний аналіз практики зарубіжних країн. Економічний вісник Донбасу. 2010, № 2. С. 70–74.
41. Шелудько Н., Близнюк В. Макроекономічні наслідки державної політики у сфері праці та зарплати. Український соціум. 2011, № 3. С.123–134.
42. Шелудько Н.М., Шкляр А.І. Фінансові кризи: поняття, класифікація, ідентифікація. Економічна теорія. 2012, № 2. С. 93-117.
43. Шкляр А.І. Формування системи індикаторів фінансової стабільності на ринках, що розвиваються: актуальні підходи для України. Економіка і прогнозування. 2012, № 1. С. 37- 54.
44. Ануфрієва К.В., Шкляр А.І., Шелудько Н.М. Моніторинг фінансової стабільності трансформаційних економік. Європейський вектор економічного розвитку: зб. наук. праць. 2012, № 3. С. 98-115.
45. Розвиток державних фінансів України в умовах глобалізації [Луніна І.О., Булана О.О., Фролова Н.Б., Баліцька В.В., Короткевич О.В.] ; за ред. д.е.н. І.О.Луніної ; НАН України ; Ін-т екон. та прогнозув. К., 2014. 296 с.
46. Твердохлібова Д. В. Оцінка впливу зовнішніх корпоративних запозичень на доходи бюджету України : наук. доповідь / Д. В. Твердохлібова ; НАН України, ДУ «Ін-т економіки та прогнозування НАН України». К. , 2014. 110 с.
47. Вахненко (Богдан) Т. П. Зовнішні боргові зобов'язання у системі світових фінансово-економічних відносин. К.: Фенікс, 2006. 538 с.
48. Богдан Т. П. Трансформація національної системи контролю руху капіталів в умовах реформування міжнародної фінансової архітектури. Фінанси України. 2013, №7. С. 18-32.

49. Богдан Т. П. Достатність міжнародних резервів як передумова забезпечення макрофінансової стабільності. *Економіка України*. 2012, №8. С. 44-54.
50. Богдан Т. П. Боргова політика держави в умовах глобальної нестабільності. *Економіка України*. 2013, №2. С. 4–17.
51. Богдан Т. П. Богдан І. В. Макропруденційне регулювання і контроль за рухом капіталів у системі антикризового управління. *Фінанси України*. 2011, №7. С. 14-32.
52. Шаров О. М. Криза парадигми світової економічної системи (грошово-валютні аспекти). *Економічний часопис ХХІ*. 2013, № 1-2. С. 49-52.
53. Шаров О. М. Монетарні та валютні війни як інструмент економічної політики. *Вісник Національного банку України*. 2013, № 10. С. 12-19.
54. Редзюк Є.В. Порівняльна характеристика темпів економічного зростання та капіталізації фондових бірж світу й України. *Фінанси України*. 2013, №7. С.78-90.
55. Шпенюк О.Є. Нестабільність валютних курсів в умовах глобалізації. *Економіка і прогнозування*. 2011, №4. С. 64-75.
56. Олійник О.М. Геополітичний напрямок модернізації зовнішньоекономічної діяльності Китаю / Стратегічні напрями модернізації зовнішньоекономічної діяльності в умовах глобальних трансформацій: мат. міжн. наук.-теорет. конф., 24.10.2013 р. К.: Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України.
57. Олійник Д.А. Механізм формування банківського процента на макроекономічному рівні та його економіко-математична модель. *Економіка України*, 2017, №2. С. 73-89. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2019.02.073>
58. Понедільчук Т.В., Рибак Н.О. Багатофакторна економетрична модель у визначенні чинників економічного зростання. *Економіка та управління АПК*. 2017. № 1. С.97-103.
59. Мудрак Р. П. Поведінка споживача як чинник продовольчої безпеки домогосподарства. *Економічний часопис–ХХІ*, 2014, №3-4(1). С. 27-30.
60. Мудрак Р. П. «Провали» ринку та права, як фактори ризику продовольчого забезпечення домогосподарств. *Інноваційна економіка*, 2015, №1. С. 151-154.
61. Мудрак Р. П., Лагодієнко В. В. Агроінфляція та індекс споживчих цін на продовольчі товари: порівняльний аналіз «Україна – ЄС». *Економіка України*, 2018, №1. С. 28-39.
62. Мудрак Р. П., Довгаль О. В. Актуальні проблеми глобальної економіки: зміни у світовому виробництві в постпандемічний період. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*, 2020, Випуск 96, Частина 2. С. 116-131.
63. Мудрак Р. П., Довгаль О. В. Актуальні проблеми глобальної економіки: голод та недоїдання. *Український журнал прикладної економіки*, 2020, Том 5, № 2. С. 311-319.
64. Непочатенко О.О., Мудрак Р.П., Бечко П.К., Непочатенко О.А. Роль кредитного ринку в забезпеченні банківськими кредитами сільськогосподарських підприємств. *Агросвіт*, 2020, №23. С. 10-16.
65. Нестерчук Ю.О., Мудрак Р.П., Мельник Л.Ю., Чернега І.І., Власюк С.А. Теоретичні основи класифікації регуляторних механізмів розвитку підприємницької діяльності в аграрній сфері [Електронне видання]. *Ефективна економіка*, 2021, №7. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9041>. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.7.2
66. Нестерчук Ю.О., Мудрак Р.П., Мельник Л.Ю., Соколюк С.Ю., Власюк С.А. Вплив регуляторних механізмів підприємницької діяльності на бюджетно-податковий процес та сталий розвиток регіонів. *Агросвіт*, 2021, № 13-14. С. 3-10. DOI: 10.32702/2306-6792.2021.13-14.3
67. Mudrak R., Lagodiienko V., Lagodiienko N. Impact of aggregate expenditures on the

volume of national production. *Economic Annals–XXI*, 2018, №172(7-8). P. 44-50.
<https://doi.org/10.21003/ea.V172-08>

68. Mudrak R., Nyzhnyk I., Lagodiienko V., Lagodiienko N. Impact of seasonal production on the dynamics of prices for meat and dairy products in Ukraine. *TEM Journal*, 2019, Vol.8, No.4. P. 1159-1168. DOI: 10.18421/TEM84-08

69. Mudrak R., Lagodiienko V., Lagodiienko N., Rybchak V. Food Affordability and Economic Growth. *TEM Journal*, 2020, Vol. 9, Issue 4. P. 1571-1579. DOI: 10.18421/TEM94-32

70. Mudrak R., Lagodiienko V., Kordzaia, N. Industry Structure of Agri-Food Production and Consumer Food Price Index. *Scientific Horizons*. 2022. Tom 25. No7. P. 90-100.

71. Держава та економічне зростання (концепція державного регулювання відтворювальних процесів в економіці України) / за ред. д-ра екон. наук Кваснюка Б.Є. К.: Ін-т екон. прогноз. 2001. 88 с.

72. Шинкарук Л. В. Нагромадження основного капіталу: теорія, аналіз та тенденції розвитку України : монографія. К. : Університет «Україна», 2006. 393 с.

73. Бобух І.М. Пропорції та перспективи формування національного багатства України : монографія; НАН України, Ін-т екон. та прогноз. – К., 2010. – 372 с.

74. Структурні зміни та економічний розвиток України / за ред. Л. В. Шинкарук ; Ін-т екон. та прогнозування. К: ВПЦ «Експрес», 2011. 696 с.

75. Структурні зміни та регулювання ринків в умовах лібералізації зовнішньої торгівлі України : наук. доп. / за ред. чл.-кор. НААН України Т.О.Осташко ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України» К., 2015. 94 с.

76. Балакірева О. Вплив кризи на соціальні настрої та очікування населення, (С.265-298) / Ризики та перспективи розвитку України у період посткризового відновлення / За ред. А.І. Даниленка; НАН України; Ін-т економіки та прогнозування. К., 2012. 242 с.

77. Небрат В.В. Еволюція теорії державних фінансів в Україні / В.В. Небрат ; НАН України, Ін-т екон. та прогноз. К., 2013. 584 с.

78. Небрат В.В. Концепції «провалів» ринку та держави у галузі фінансування суспільного сектору економіки / В.В. Небрат / Наукові записки НаУКМА. К., 2012. С. 19.

79. Український ринок праці: особливості розвитку та ефективність функціонування / [І.Л.Петрова. В.В. Близнюк, Г.Т. Куліков та ін.] за ред. І.Л. Петрової. НАН України; Ін-т екон. та прогноз. К., 2009. 368 с.: табл., рис.

80. Дослідження проблем оплати праці: порівняльний аналіз (Україна та країни ЄС): монографія / за заг.ред. А.М.Колота, Г.Т.Кулікова. К.: КНЕУ, 2008. 274 с.

81. Інститут зайнятості та безробіття: сучасні тенденції та виклики для України : наук. доп. / [В.М.Геець, А.А.Гриценко, В.В.Близнюк та ін.] ; за ред. В.М.Гейця, А.А.Гриценка; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз.». К, 2013. 248 с.

82. Алімпієв Є. В. Інфляційне таргетування за умови асиметрії загального рівня цін. https://www.krok.edu.ua/download/alimpiev-evgenij-volodimirovich/6_alimpiev.pdf

83. Муталимов В. А. Еволюція теоретичних підходів до проблеми макроекономічної стабільності. Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. 2014, № 2(33). С. 199-204. [http://www.dgma.donetsk.ua/science_public/ddma/Herald_2\(33\)_2014/article/39.pdf](http://www.dgma.donetsk.ua/science_public/ddma/Herald_2(33)_2014/article/39.pdf)

84. Моделі ідентифікації макроекономічних дисбалансів в Україні : кол. моногр. / за ред. д-ра екон. наук Скрипниченко М.І. ; НАН України, ДУ Інститут економіки та прогнозування НАН України. К., 2015. 544 с.
http://ief.org.ua/docs/mg/Monogr_Modeli%20identyfikacii%20macroeconomicznyh%20dysbal

anciv_2015.pdf

85. Андрейшина Н. Б. Аналіз сучасних підходів до моделювання економічної динаміки. Ін- вестичії: практика і досвід. 2015, №7. http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2015/11.pdf

86. Афанасьєв Є. В., Рябека О. Г. Моделювання макроекономічних інноваційних процесів у системі державного регулювання розвитку економіки України. Ефективна економіка. 2013, № 6. [file:///C:/ Documents%20and%20Settings/Админ/Мои%20документы/ Downloads/efek_2013_6_63.pdf](file:///C:/Documents%20and%20Settings/Админ/Мои%20документы/Downloads/efek_2013_6_63.pdf)

87. Білоскурський Р. Р. Моделювання балансових систем «витрати-випуск» з урахуванням переробки відходів виробництва. Науковий вісник Чернівецького університету. 2012, випуск 623-626: Економіка. С. 306-310. file:///C:/Documents%20and%20Settings/Админ/Мои%20документы/Downloads/Nvchu_ec_2012_623-626_61.pdf

88. Карпець Е. П. Використання таблиці витрати-випуск для формування збалансованої матеріально-фінансової стратегії розвитку економіки. <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/86355/15-Karpets.pdf?sequence=1>

89. Литвиненко К. О. Мультиплікативна модель впливу інвестування на підприємницький сектор (на прикладі комерційної нерухомості). Інвестиції: практика та досвід. 2016, №16. С. 41-45. http://www.investplan.com.ua/pdf/16_2016/11.pdf

90. Милашко О. Г. Статистичний аналіз динаміки макроекономічних пропорцій за даними таблиці «витрати-випуск».

<http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1055/1/Статистичний%20аналіз%20динаміки%20макроекономічних%20пропорцій%20за%20даними%20таблиці%20«витрати-випуск».pdf>

91. Люльов О. Макроекономічна стабільність національної економіки. С.: Університетська книга, 2019. 261с. ISBN 978-966-680-886-1

92. Козак Ю. Міжнародна макроекономіка. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 600с. ISBN 978-611-01-0264-3

93. Кудряшов В.П. Управління фінансуванням державного бюджету України. *Економіка України*. 2020. №2. С. 45-65. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.02.045>

94. Гордіца К.А., Сливка Т.О. Структурні перетворення в Україні в контексті розвитку міжнародних економічних відносин: історичний вимір. *Економіка України*. 2020. №2. С. 80-96. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.02.080>

95. Редзюк Є.В. Валютно-фінансова політика країн G7 в умовах негативного впливу глобалізації. *Економіка України*. 2020. №3. С. 42-53. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.03.042>

96. Манцуров І.Г. Фундаментальний погляд на проблеми національного фондового ринку. *Економіка України*. 2020. №4. С. 93-96.

97. Єщенко П.С. Неоліберальна модель ринку та її вплив на розвиток України. *Економіка України*. 2020. №5. С. 25-40. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.05.025>

98. Бублик Є.О. Зміна монетарних політик центробанків провідних країн та їх наслідки для країн з ринками, що розвиваються. *Економіка України*. 2020. №5. С. 72-84. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.05.072>

99. Васильєв О.М. Роль механізмів прийняття рішень у встановленні ринкової рівноваги. *Економіка України*. 2020. №5. С. 85-94. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.05.085>

100. Данилишин Б.М., Богдан І.В., Богдан Т.П. Модернізація монетарної політики України в контексті стабілізації економіки та посткризового зростання. *Економіка України*.

2020. №6. С. 3-19. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.06.003>

101. Міргасан С.М.О. Державне регулювання цін. *Економіка України*. 2020. №6. С. 73-82. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2020.06.073>

102. Резнікова Н.В. Міжнародні економічні відносини в епоху глобалізації: історико-теоретичні аспекти сучасних світогосподарських зв'язків. *Економіка України*. 2020. №12. С. 77-80.

103. Резнікова Н.В., Панченко В.Г., Іващенко О.А. Від ревізії економічної теорії до ревізії економічної політики: пастки нового макроекономічного консенсусу. *Економіка України*, 2021, №3. С. 19-40. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.03.019>

104. Резнікова Н.В., Панченко В.Г., Іващенко О.А. Від синтезу економічних теорій до політичного консенсусу: монетарно-фіскальні дилеми макроекономічної стабілізації в умовах коронакризи. *Економіка України*, 2021, №4. С. 3-29. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.04.003>

105. Кудряшов В.П. Бюджетний дефіцит і фінансування критичних послуг. *Економіка України*. 2021. №6. С. 59-77. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.06.059>

106. Шаров О.М. Держава і ринок в умовах сучасної глобалізації: боротьба протилежностей чи синергія взаємодії? *Економіка України*. 2021. №7. С. 41-53. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.07.041>

107. Борзенко О.О. Механізми управління і регулювання національної економіки в сучасних реаліях. *Економіка України*. 2021. №7. С. 75-83. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.07.075>

108. Плотніков О.В. Оптимізація ролі держави в умовах України. *Економіка України*. 2021. №7. С. 84-92. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.07.084>

109. Панфілова Т.О. Динаміка і структура інвестицій в Україні – «пастка дивергентності» технологічного майбутнього. *Економіка України*. 2021. №8. С. 56-67. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.08.056>

110. Редзюк Є.В. Механізми ефективного державного стимулювання і пріоритети при інвестуванні в економіку України. *Економіка України*. 2021. №8. С. 68-80. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.08.068>

111. Данилишин Б.М., Богдан І.В. Нейтральна вартість грошей у практиці монетарного регулювання. *Економіка України*. 2021. №11. С. 3-22. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.11.003>

112. Близнюк В.В., Гук Л.П. Провали державного регулювання на ринку праці та можливості їх мінімізації. *Економіка України*. 2021. №12. С. 22-43. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.12.022>

113. Череватський Д.Ю., Смірнов Р.Г. Новий підхід до характеристики взаємодії економічного зростання та споживання енергії. *Економіка України*. 2021. №12. С. 57-70. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.12.057>

114. Шаров О.М. Дестафація грошей та поява цифрової валюти. *Економіка України*. 2022. №1. С. 82-96. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.01.082>

115. Кудряшов В.П. Стратегічні засади управління державним боргом. *Економіка України*. 2022. №9. С. 58-76. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.09.058>

116. Козюк В.В. Повоєнне таргетування інфляції: ключові виклики. *Економіка України*. 2022. №10. С. 15-34. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.10.015>

117. Бублик Є.О. Посилення валютного регулювання в Україні в умовах ескалації воєн-

- них дій. *Економіка України*. 2022. №10. С. 35-50. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.10.035>
- 118.Зверяков М.І. Концепція соціального ринкового господарства в повоєнному відновленні України. *Економіка України*. 2023. №3. С. 3-23. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2023.03.003>
- 119.Каррільйо-Піна Х., Алонсо-Трабанко Х. М. Війна в Україні на зорі нового світового монетарного порядку. *Економіка України*. 2023. №4. С. 65-80. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2023.04.065>
- 120.Никифору О.І., Стасюк О.М., Федяй Н.О. Соціально-економічні мультиплікативні ефекти від реалізації великих інфраструктурних проєктів для української економіки. *Економіка України*. 2023. №5. С. 23-34. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2023.05.023>
- 121.Скрипниченко М.І., Кузнєцова Л.І. Виклики з боку попиту і пропозиції економіки України під час воєнних дій та оцінка їх впливу на макродинаміку. *Економіка України*. 2023. №8. С. 47-60.
- 122.Мудрак Р.П., Ревуцька А.О., Осіпова А.А., Пархоменко Л.А. Макроекономічна нестабільність: безробіття. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2021. Випуск 99. Частина 2. С. 103-115.
- 123.Мудрак Р.П. Макроекономічна нестабільність: інфляція. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Том 7. № 2. С. 10-17.
- 124.Мудрак Р.П. ВВП України за категоріями кінцевого використання [Електронний ресурс]. *Ефективна економіка*. 2023. № 2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.2.1>
- 125.Огневий В. Глобальна грошова система в контексті реформування: наднаціональна валюта GES. *Економіка України*. 2024. Том 67 №1 (746). С. 66-91.
126. Плотніков О. Національні інтереси України в умовах фрагментації світової економіки. *Економіка України*. 2024. Том 67 №5 (750). С. 57-67.
127. Мудрак Р.П. Диспропорційність глобального економічного розвитку. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2024. Випуск 105. Частина 2. С. 27-40. DOI: 10.32782/2415-8240-2024-105-2-27-40
128. Мудрак Р.П., Козак К.Б., Лагодієнко В.В., Лагодієнко Н.В. Стан та перспективи надходження інвестицій в економіку України. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 18. <https://doi.org/10.5281/zenodo.16698446>

12. Інформаційні ресурси

1. Сайт Державної служби статистики України: www.ukrstat.gov.ua
2. Сайт Кабінету Міністрів України: www.kmu.gov.ua
3. Сайт статистичного органу ЄС <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
4. Сайт Організації економічного співробітництва та розвитку <https://stats.oecd.org/>
5. Сайт Світового банку <https://www.worldbank.org/>
6. Сайт Міжнародного валютного фонду <https://www.imf.org/external/index.htm>
7. Сайт Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН <http://www.fao.org/home/en/>

13. Perezарухування та визнання результатів навчання

Перезарухування та визнання результатів навчання здійснюється відповідно до нормативних актів Уманського НУ: Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО в Уманському національному університеті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/npO1>); Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті результатів

навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>); Положення про комісію Уманського НУ з визнання здобутих в іноземних установах документів про освіту, наукові ступені та вчені звання (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/o355>); Положення про апеляцію здобувачів вищої освіти щодо оцінки, отриманої під час підсумкового семестрового контролю в Уманському НУ (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/8kHn>).

14. Політика академічної доброчесності

Політика академічної доброчесності базується на дотриманні принципів і правил передбачених нормативними актами Уманського НУ: Кодексом академічної доброчесності Уманського НУ (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>); Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності Уманського НУ (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/L597>); Порядком встановлення фактів порушення академічної доброчесності в Уманському національному університеті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/92KM>); Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському НУ (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/D1iS>).

15. Зміни у робочій програмі на 2025-2026 навчальний рік

1. Оновлено змістовне наповнення тем: «Макроекономічна нестабільність», «Відкрита економіка»
2. Оновлено перелік рекомендованої літератури.